

Bilag III.

Til Folketinget.

I Anledning af det nu forelagte Forslag til Lov om Laan til Byggeforeninger tillader vi os at fremsende vor ærbødige Anmodning om at tage under Overvejelse at forhøje det Beløb, der ifølge Lovforslaget skal stilles til Raadighed, saa betydeligt, at det kan komme til at gøre den Nytte, der utvivlsomt er tilsigtet.

Ifølge Lovforslaget skal de eventuelle Laan ydes i 1ste Prioriteter indenfor en Laanegrænse af 80 pCt. af Ejendomsskyldvurderingen.

Vi skal derfor tillade os at gøre opmærksom paa, at de Huse, som de af os repræsenterede Haveboligforeninger agter at opføre, antagelig vil blive vurderet til en Ejendomsskyld af 7,000—8,000 à 9,000 Kr., og at 80 pCt. af denne da vil udgøre henholdsvis 5,600, 6,400 og 7,200 Kr. Det vil heraf ses, at en samlet Laanesum af 400,000 Kr. aarlig kun vil strække til en 1ste Prioritet i 60 à 70 Huse.

Men alene de Haveboligforeninger, som vi repræsenterer, har til Hensigt i Løbet af de nærmeste 5 Aar at opføre ca. 1,200 Huse, alle med tilliggende Haver, i saakaldte Havebyer eller Haveforstæder udenfor København, men paa Arealer indenfor Københavns Kommunes Grænser, og foruden disse Foreninger er der sikkert adskillige andre Foreninger omkring i Landet, der ligeledes paatænker at bygge i det Tidsrum, nærværende Lovforslag kommer til at gælde for, ligesom man sikkert ogsaa kan paa-regne, at der i dette Tidsrum vil blive stiftet endnu flere Foreninger, idet den nylig herhjemme omplantede Haveboligbevægelse har vakt overordentlig levende Interesse i Arbejderkredse og store Forhaabninger blandt Arbejdere om muligvis at kunne skaffe sig et eget Hus, et eget Hjem.

Naar Lovforslag af lignende Art som det foreliggende tidligere har foreligget for Rigsdagen og er blevet vedtaget, har der ikke været til Stede de Momenter, der talte for en Forhøjelse af Laanesummen, som der er paa det nuværende Tidspunkt, netop som Følge af Haveboligbevægelsen. Nu bliver de 400,000 Kr. om Aaret langt fra tilstrækkelige, hvis man vil yde denne sunde og gode Bevægelse nogen virksom og betydningsfuld Støtte. De bliver — som en æret Taler udtalte ved Lovforslagets første Behandling i Folketinget — kun som en Draabe i Havet, ganske særligt hvis de skal ydes som 1ste Prioriteter.

Alle de Foreninger, som vi repræsenterer, er stiftede paa en saadan Maade og med saadanne Vedtægter, at de har ment derved saa vidt muligt at begrænse den Spekulation med Huse og Lejligheder, der desværre i saa mange andre Byggeforeninger hurtigt har bevirket, at deres Huse er gaaet over i andre Hænder, over til en anden, mere velsitueret Befolkningsklasse.

Det er vore Foreningers ledende Princip at skabe Hjem for Medlemmerne og ikke Spekulationsobjekter. Derfor har vi Vedtægter, hvorefter Foreningerne, hvis Medlemmer er solidarisk ansvarlige, bygger Husene og har Ejendomsretten over dem, medens Medlemmerne kun har Brugsret over dem. Nødes et Medlem af indtrædende Aarsager til at frasige sig Brugsretten, faar det kun udbetalt en Del af den da konstaterede samfundsskabte Merværdi, medens Resten tilfalder Foreningen til Anvendelse af Formaal indenfor Foreningen, hvorved særlig er tænkt paa Enkekasser, Hjælpekasser og kulturelle Formaal.